

καὶ προδομένοι μένουμε μακριὰ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας τ' ἀκρογύρων.
Τέτοια ἡ ἀμοιβὴ τῶν εὐσεβῶν; "Ἐτοι τελεῖς τὴν παλινόρθωσί μαζ; οὐ
Σ' αὐτὴν ἔχαμογέλασε ὁ Ζεύς, πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων
μὲ ὅψη σὰν αἰθρία οὐρανοῦ ποὺ γαληγή τὰ νέφη ἀποδιώγνει
στὴ θυγατέρα ἔδωσε ἀπαλὸ ἔνα φιλί καὶ εἶπε τέτοιο λόγῳ:
«Κυθέρεια, μὴ φοβοῦ! Μένει στερρὴ κι ἀσάλευτη ἡ μοίρα τῶν δικῶν σου
τὴν πόλη ποὺ σου ἔταξα θὰ δεῖς, τείχη θὰ ζώσουν γύρω τὸ Λαζίνο,
καὶ τὸν Αἰνεία ποὺ θ' ἀναληφθεῖ μετάρσιο ὥς τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια
θὰ ὑψώσεις. 'Η βουλὴ μου εἶναι αὐτὴ καὶ λογισμὸς κανένας δὲν τὴ στρέψει.
Κι ἀφοῦ σὲ τρώει ἡ ἔγνοια σου γι' αὐτόν, τὸ λόγο θὰ τραβήξω παραπέρα
τῆς Μοίρας τὶς ἀπόρρητες γραφὲς νὰ ξεφυλλίσω γιὰ δική σου γάρ,
Στὴν Ἰταλία πόλεμο βαρὺ θὰ πολεμήσει, ἔθνη θὰ συντρίψει
πολεμικά, θὰ γίνει ἴδρυτης πόλεων τειχισμένων, θὰ ὄρισει
νόμο καὶ τάξη μέχρι τὸν καιρὸ ποὺ βασιλέα θὰ τὸν βρεῖ στὸ Λάτιο
τὸ τρίτο θέρος καὶ χειμῶνες τρεῖς τοὺς Ρούτουλους θὰ δοῦνε δαμασμένους.
Κι ὁ γιός του ὁ Ἀσκάνιος, αὐτὸς ποὺ τώρα μὲ παρόνομα τὸν λένε
καὶ "Ιουλο ("Ιλος μὲ τὸ παλιό, ὅσο τὸ "Ιλιον ἐστεκε ἀκόμα),
χρόνους τριάντα στὴ σειρὰ καθὼς θὰ στρέφονται στὸν κύκλο τους οἱ μῆνες
θὰ ἔξουσιάσει, καὶ θὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ τὸ βασίλειό του θὰ σηκώσει
ἀπ' τὸ Λαζίνιο, ἔδρα προτινή, τὴν "Αλβα Λόγγα ἀπόρθητη νὰ χτίσει.
Στὸν τόπο αὐτὸν τοῦ "Εκτορα ἡ γενιὰ θὰ βασιλεύσει χρόνους τριακόσιους,
μέχρι ποὺ ὁ καιρὸς νὰ πληρωθεῖ καὶ, γέννημα βασιλικό, ἴέρεια
γεμάτη μὲ τοῦ "Αρη τὴ σπορά, ἡ "Ιλια, δίδυμη θά 'χει γέννα.
Τῆς λύκαινας τροφοῦ του τὴ δορὰ περήφρανος στὴ ράχη του φορώντας
θὰ γίνει ὁ Ρωμύλος ἡγεμών, τείχη, τοῦ "Αρη γιός, θὰ χτίσει ἄρεια,
κι ἀπ' τὸ δικό του τ' ὄνομα αὐτὸς Ρωμαίους τὸ λαὸ θὰ ὀνοματίσει.
Καὶ δὲν ὄριζω σύνορο γι' αὐτοὺς, μήτε στὸ χῶρο μήτε καὶ στὸ χρόνο:
τοὺς ἔδωκα ἔξουσία ἐς ἀεί. Κι ἀκόμα, τούτη ἡ "Ηρα ποὺ ἀγριεύει,
ποὺ ἀπὸ φόβῳ θάλασσες, στεριές καὶ οὐρανοὶ δὲ στέργει νὰ ἱσχάσουν,
θὰ τὸ σκεφτεῖ καλύτερα κι αὐτή, μαζί μου θὰ συνδράμει τοὺς Ρωμαίους,
τοὺς κυριάρχους πανταχοῦ τῆς γῆς, τὸ μέγα ἔθνος τὸ τηβεννωφόρον.
'Η ἀπόφαση ἐλέγθη κι εἶναι αὐτή! Μὲ χρόνους μὲ καιροὺς θὰ 'ρθεῖ μιὰ μέρα
ποὺ τοῦ Ἀσσάρακου ἡ τρωικὴ γενιὰ τὴ Φθία καὶ τὶς ἐνδοξες Μυκῆνες
θὰ ρίξει στῆς δουλείας τὸ ζυγό, νικήτρια θὰ διαφεντεύει στὸ "Αργος.
Καὶ ἀπὸ φύτρα ὄμορφη βλαστός, Καίσαρας τρωικὸς μέχρι τ' ἀστέρια

ἐν δεξῃ θὰ ύψωθεῖ καὶ κραταιὸς ὡς τὸν Ὄκεανὸν θὰ ἔξουσιάσει —
Ίουλιος τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀπ' τὸ μεγάλο "Ιουλο βγαλμένο.

290 Μία τῶν ἡμερῶν στὸν οὐρανό, ἀπ' τὴν Ἀνατολὴν τροπαιοφόρο
αὐτὸν ἐσὺ θὰ τὸν ὑποδεχτεῖς. Θεὸς θὰ μνημονεύεται ἐν ἀνθρώποις.
Τὰ ὅπλα τότε θὰ κατατεθοῦν κι οἱ πολεμόχαροι καιροὶ θὰ ἡμερέψουν.

'Η Πίστις καὶ ἡ Ἐστία πολιές, οἱ ἀδελφοί, ὁ Ρῶμος καὶ ὁ Κυρίνος,
θὰ ὀρίσουν νόμους· τότε οἱ στυγερὲς θὰ σφαλιστοῦνε θύρες τοῦ Πολέμου
μὲ σιδεριὰ κι ἀμπάρα. Μέσα ἐκεῖ, καθήμενη στὰ ἄρματα τοῦ μίσους,
τὴ βέβηλη Μανία ἐκατὸ πισθάγκωνα θὰ τὴν κρατᾶν δεμένη
βρόχοι ἀπὸ μπακίρι· οὐρλιαχτό, λύσσα καὶ αἷμα θὰ ξερνοβολάσει».

*

300 Τοῦτο τὸ λόγο λέγοντας στὸ γιὸ παράγγειλε τῆς Μαίας νὰ κατέβει
ἐξ οὐρανοῦ μ' αὐτὴν τὴν ἐντολή: ἡ Καρχηδόνα, ἡ νιόχτιστη ἀκόμα,
κι ἡ χώρα της νὰ μείνουν ἀνοιχτὲς στὸν ξενισμὸ τῶν Τεύχρων, νὰ μὴ βάλει
φραγμὸ τὸ σύνορό της ἡ Διδὼ μὴν ξέροντας αὐτὰ ποὺ ὅριζει ἡ μοίρα.
Πετάει ἐκεῖνος, λάμνει φτερωτὸς μὲς στοὺς αἰθέρες, στέκεται κατόπι
στὸ λιβυκὸ γιαλὸ καὶ ἐκτελεῖ τὴν ἐντολή. Καθὼς θεὸς τὸ θέλει
γλυκαίνει τῶν Φοινίκων ἡ καρδιὰ καὶ πιὸ πολὺ ἡ βασίλισσα τοῦ τόπου
νιώθει ἐντός της γνώμη φιλικὴ καὶ γαληνεύει ὁ νοῦς της γιὰ τοὺς Τεύχρους.

*

310 Μέσα στὴ νύχτα ξάγρυπνος, πολλὰ γυρόφερνε ὁ Αἰνείας μὲ τὸ νοῦ του·
μὲ τῆς αὔγῆς τὸ ζωογόνο φῶς πῆρε ἀπόφαση νὰ πορευτεῖ στὰ πέριξ,
τὴν ὄγηνωστη νὰ κατοπτεύσει γῆ: σὲ ποιὰν ἀκτὴ οἱ ἄνεμοι τὸν φέραν,
ἄνθρωποι τὴν κατέχουν ἡ θεριὰ καὶ φαίνεται ὁ τόπος νά 'ναι χέρσος;
πῶς ἔχουνε τὰ πράγματα νὰ δεῖ κι ἀναφορὰ νὰ δώσει στοὺς συντρόφους.
Σὲ δασωμένη κούρμπα τοῦ γιαλοῦ ποὺ κοῦλος βράχος ἔσκεπτε ἀπὸ πάνω,
ἀπὸ τὰ δέντρα ὄλόγυρα κλειστὴ μὲ ριγηλὴ σκιὰ σκοτεινιασμένη,
ἔκρυψε τὰ καράβια. Προχωρεῖ ἔνας αὐτὸς καὶ πλάι του ὁ Ἀχάτης,
δυὸ δόρατα ζυγίζοντας καλὰ στὰ χέρια του μὲ τὴν πλατιὰν αἰχμὴ τους.
Πορεύονταν στοῦ δάσους τὴν καρδιὰ κι ἐφανερώθη ἡ μάνα του ἐμπρός του.
Κόρη στὴν ὄψη καὶ στὴ φορεσιά, Σπαρτιάτισσας σκευὴ ἄρματωμένη,
τὴν Ἀρπαλύκη ἔφερνε στὸ νοῦ, Θρακιώτισσα, τῶν ἵππων ἀμαζόνα,
τὴν κόρη τοῦ ἀνέμου ποὺ κι αὐτὸν τὸ γρήγορο παράβγαινε τὸν "Ἐβρο.